

## تأثیرات مختلف COVID-19 بر سلامت جهان و راهبردهای کنترل آن: چرخ آینده

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۵/۱۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۵/۲۰

انشر الکترونیک پیش از انتشار: ۱۶ شهریور ۱۴۰۰

نشریه پایش: ۶۳۱-۶۲۹: ۲۰(۵): ۱۴۰۰

### سردبیر محترم

همه گیر کرونا باعث بحران هایی از جمله تأثیرات منفی بسیار زیاد بر روی عوامل اجتماعی، اقتصادی، فناوری، سلامت و حتی امنیت ملی در جهان شده است. بیماری های همه گیر می توانند به سرعت گسترش یابند، میلیون ها نفر از مردم جهان را آلوده کرده و هزاران نفر را بکشند. این تأثیرات منفی همه گیری نگران کننده است. راهبردهای مفید فعلی بیشتر مبتنی بر اقدامات پیشگیرانه است که هدف اصلی آن کنترل و کاهش انتقال ویروس است [۱] COVID-19 بسیاری از کشورها را تحت تأثیر قرار داده و اکنون میلیون ها نفر را آلوده کرده است. دانشمندان در تلاشند COVID-19 و خواص آن را برای مقابله با بیماری درک کنند [۲،۳]. ما می توانیم از طریق روش های علمی پیش بینی های خوبی انجام دهیم تا از پیامدهای مهم این بحران مطلع شده و اقدامات لازم را برای مقابله با آن انجام دهیم. بنابراین ما در اینجا تأثیرات اجتماعی، اقتصادی، فناوری، بهداشتی و سیاسی این همه گیری را مرور می کنیم. این اولین مقاله جامعی است که جنبه های مختلف این بیماری همه گیر را از طریق مدل چرخ آینده (Futures Wheel Model) بررسی می کند.

چرخ آینده در طرح سوالاتی در مورد آینده و سازماندهی تفکر مفید است و برای بررسی تأثیرات احتمالی روندهای فعلی یا رویدادهای احتمالی آینده، سازماندهی افکار درباره وقایع یا روندهای آینده به کار می رود و یکی از متداول ترین روش ها است [۴،۵]. تأثیرات مختلف در ویروس کرونا در زمینه های مختلف عواقب غیر قابل پیش بینی خواهد داشت. از روش چرخ آینده برای شناسایی و ارزیابی پیامدهای آن استفاده می شود. که می تواند به برنامه ریزان و تصمیم گیرندگان کمک کند تا عواقب ناخواسته ویروس کرونا را پیش بینی کنند. بر اساس مدل چرخ آینده، ما اثرات کلان ویروس کرونا را در شش زمینه اصلی بررسی کردیم: اجتماعی، بهداشتی، اقتصادی، فناوری، زیست محیطی و سیاسی.

**اجتماعی:** بخش قابل توجهی از اثرات ویروس کرونا در مورد نگرانی های اجتماعی است. این امر تأثیرات زیادی در حوزه اجتماعی ایجاد کرده است. برخی از مهمترین تأثیرات شامل موارد زیر است:

۱. قرنطینه خانگی ۲. تنهایی و فردگرایی ۳. فاصله اجتماعی ۴. افسردگی ناشی از تنهایی ۵- افزایش حضور در شبکه های اجتماعی و رسانه ها ۶. افزایش خطرات اجتماعی برای گروه های آسیب پذیر ۷. لغو رویدادها و اجتماعات. ۸. بسته شدن ورزشگاه ها ۹. تعطیلی مدرسه و دانشگاه ۱۰. اخلال در سیستم آموزشی ۱۱. کمک و مشارکت سازمان های غیردولتی و سازمان های دولتی و کمک های مردمی

**اقتصادی:** شیوع COVID-19 خسارات اقتصادی زیادی به بسیاری از کشورها وارد کرد. برخی از این تأثیرات عبارتند از:

۱. محدودیت های سفر و گردشگری ۲. بسته شدن بازارها و مشاغل ۳. کاهش تولید ناخالص داخلی کشورها ۴. بیکاری مردم ۵. افت ارزش بازار سهام ۶. تغییر در ماهیت برخی مشاغل و مشاغل.

**محیطی:** اگرچه آسیب هایی به محیط زیست وارد شد، اما عواقب مثبتی نیز داشت. دو اثر عمده شامل:

۱. افزایش ضایعات عفونی ۲. کاهش آلودگی به دلیل کم بودن ترافیک و فعالیت کم کارخانه

**فناوری:** بیشتر تأثیرات در زمینه فناوری مثبت بود. در حقیقت، فناوری در طی همه گیری به کمک مردم، بیمارستان ها و دانشگاه ها آمد. تأثیرات عمده در این زمینه شامل موارد زیر است:

۱. پیشرفت در تجهیزات پزشکی و تهیه واکسن ۲. افزایش آگاهی، دانش و دانش علوم پزشکی ۳. تغییر ماهیت برخی مشاغل و تغییر آینده مشاغل ۴. افزایش خدمات الکترونیکی ۵. استفاده از استراتژی های جدید آموزشی

**سیاسی:** اگرچه تأثیر سیاسی هنوز رخ نداده است، اما می تواند تأثیرات چشمگیری در جهان ایجاد کند. این تأثیرات عبارتند از:

۱. افزایش خشونت و اعتراضات ۲. چالش امنیت جهانی ۳. بیماری یا مرگ افراد مشهور و مهم سیاسی

**سلامت:** از آنجا که ویروس کرونا، ویروسی موثر بر سلامت است، تأثیرات مهمی در این زمینه رخ داده است. اگرچه برخی پیشرفتهای پزشکی حاصل شده است، اما زندگی میلیاردها نفر تحت تأثیر قرار گرفته است. تأثیرات مهم COVID-19 بر سلامتی عبارتند از:

۱. افزایش نگرانی عمومی در مورد سلامتی ۲. افزایش مرگ و میر ۳. تحرک کم و ماندن در خانه و افزایش چاقی ۴. تغییر سبک زندگی به دلیل ترس و اضطراب ۵. چالش های تجهیزات و نیروی انسانی مراکز درمانی ۶. هزینه های مستقیم و غیرمستقیم بیماری ۷. کاهش تعداد بستری بیماران غیر عفونی ۸. خسارت مالی یا ورشکستگی شرکت های بیمه ۹. اختصاص هزینه های قابل توجه به مراکز درمانی ۱۰. خروج گروه های آسیب پذیر از صندوق های بیمه به دلیل افزایش حق بیمه ۱۱. از دست دادن درآمد افراد فوتی ۱۲. مشکلات مربوط به پرداخت عادلانه مشوق های کارمندان و رضایت آنها در مراکز بهداشتی درمانی ۱۳. افزایش خدمات مراقبت در منزل ۱۴. استفاده بیشتر از رهنمودها و افزایش عملکرد مبتنی بر شواهد.

جهان از یک همه گیر بزرگ عبور می کند. COVID-19 مناطق زیادی را تحت تأثیر قرار داده است. دانستن این تأثیرات برای مقابله با آن بسیار مفید است. در اینجا چند راهبرد مفید آورده شده است:

یکی از بهترین راهبردهای مقرون به صرفه در شرایط همه گیر، ایجاد بسیج منابع و سرمایه گذاری در تقویت زیرساخت های اصلی بهداشت عمومی است. تمام امکانات و تجهیزات بهداشتی مربوطه باید به اندازه کافی تولید شود، بهداشت عمومی باید بر کنترل و مهار تمرکز کند، مطالعات دقیق و تجزیه و تحلیل اطلاعات انجام شود. همچنین بر اساس یافته های این مطالعه اقدامات زیر پیشنهاد می شود: (۱) برنامه ها و مسابقات سرگرم کننده و مناسب برای افرادی که در خانه مانده اند. (۲) دولت ها باید بخش قابل توجهی از بودجه خود را برای جبران خسارات مالی برای افراد فقیر و بخش های دولتی و خصوصی اختصاص دهند. (۳) برنامه ریزی مشاغل بسته و مشاغلی که در حال تغییر هستند. (۴) مردم را تشویق کنند فعالیت بدنی را در این دوره فراموش نکنند.

اگرچه وظیفه دولت ها است که اقدامات لازم را برای کنترل این بیماری انجام دهند اما آنها به تنهایی نمی توانند این بیماری همه گیر را مدیریت کنند و همکاری و مشارکت همه لازم است. همکاری مردم، اقدامات مسئولانه سازمان های غیردولتی، خدمات داوطلبانه و مشاغل خصوصی، اثرات شیوع ویروس کرونا را کاهش می دهد. علاوه بر این همکاری و پشتیبانی بین المللی ضروری است و صندوق های بین المللی باید از کشورها حمایت کنند.

## با تقدیم احترام

علی اکبر حق دوست: گروه اپیدمیولوژی، آمار زیستی و بهداشتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران  
a.haghdooost@gmail.com

رضا دهنویه: گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران  
rdehnavi@gmail.com

خلیل کلوانی: گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران  
k.kalavani@kmu.ac.ir

## منابع

1. Cascella M, Rajnik M, Aleem A, Dulebohn S, Di Napoli R. Features, evaluation, and treatment of coronavirus (COVID-19). StatPearls. 2021. <https://www.statpearls.com/ArticleLibrary/viewarticle/52171>
2. Das G, Mukherjee N, Ghosh S. Neurological insights of COVID-19 pandemic. ACS chemical neuroscience. 2020 22;11(9):1206-9. <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/acscchemneuro.0c00201>
3. Coronavirus disease (COVID-19) Pandemic. World Health Organization, Geneva, April 9, 2020, <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019> (accessed April 9, 2020)
4. Coates, Joseph. The Futures Wheel - a background paper prepared for Phase II of the United Nations University Millennium Project Feasibility Study, September 1993. <http://www.millennium-project.org/wp-content/uploads/2020/02/06-Futures-Wheel.pdf>
5. David N. Bengston. The Futures Wheel: A Method for Exploring the Implications of Social-Ecological Change, Society & Natural Resources 2016; 29: 374-9 <https://www.fs.usda.gov/treearch/pubs/50218>